

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

191 / 12.05.2022

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat*, inițiată de domnul deputat AUR Roman Nicolae împreună cu un grup de parlamentari aparținând AUR (**Bp. 78/2022**).

I. Principalele reglementări

Prin inițiativa legislativă se propune modificarea și completarea *Legii nr.168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat*, cu modificările și completările ulterioare, vizând, printre altele, următoarele măsuri:

- posibilitatea acordării calității de "*Veteran din teatrele de operații*" și pentru alte categorii de personal participant la acțiuni militare, misiuni și operații desfășurate în teatre de operații/zone de misiuni, decât cele reglementate în prezent;

- majorarea indemnizației lunare, neimpozabile, de care beneficiază personalul care a dobândit calitatea de "*Veteran din teatrele de operații*", de la 1.000 de lei la 45% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată (1.148 lei începând cu data de 1 ianuarie 2022), precum și acordarea acestei indemnizații începând cu data împlinirii vârstei de pensionare și nu după trecerea în rezervă sau retragere, cum este reglementat în prezent.

II. Observații și propuneri

1. Durata minimă a unui tur de misiune este de 6 luni, perioadă ce include obligatoriu cele 120 zile necesare obținerii calității de veteran, încheierea acestor tururi de serviciu înainte de termen făcându-se în cazuri limitative, pentru care acordarea calității de veteran este acoperită de prevederile art. 4 din *Legea nr. 168/2020*.

În ceea ce privește aplicabilitatea *Legii nr. 168/2020* și misiunilor de pe teritoriul național, semnalăm faptul că aceasta este clarificată în *Expunerea de motive* a acestei legi, care menționează fără echivoc că este necesară stabilirea celor două categorii „*participant la acțiuni militare pe teritoriul național*” și „*participant la acțiuni militare în afara teritoriului național*”, fiind identificată necesitatea recunoașterii contribuției aduse de către veterani la dezvoltarea relațiilor internaționale și a parteneriatelor strategice prin asigurarea unui suport material diferit de cel al participanților la acțiuni militare pe teritoriul național.

În considerarea celor menționate, nu suntem de acord cu propunerea de completare a alin. (1) al art. 4, întrucât dobândirea calității de veteran din teatrele de operații în cazul îndeplinirii a cel puțin uneia dintre condițiile adăugate ar denatura scopul pentru care a fost adoptată *Legea nr. 168/2020* și apreciem că titlul de „*Veteran din teatrele de operații*” ar putea fi acordat conform art. 4 alin. (1) în vigoare.

În plus, semnalăm faptul că, în forma actuală, art.4 alin.(1) din *Legea nr.168/2020* este corelat cu prevederile art.2 lit.b) din lege, care definește acțiunile militare, misiunile și operațiile.

2. Analiza demersului propus a evidențiat faptul că se intenționează o extindere a categoriilor de potențiali beneficiari ai calității de „*Veteran din teatrele de operații*”, prin includerea în rândul acestora și a personalului care a desfășurat acțiuni de culegere, analiză și prelucrare informații de orice natură, necesare pregătirii și desfășurării acțiunilor militare sau acțiuni de evaluare, de control și de coordonare sau de sprijin a activităților și acțiunilor militare, misiuni și operații din teatrele de operații, fără, însă, a mai respecta condiția participării a cel puțin 120 de zile în teatrul de operații.

Astfel, modificările propuse schimbă în totalitate filozofia pe care a fost construit textul în vigoare al *Legii nr. 168/2020* (act normativ care se aplică tuturor structurilor din sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională și asupra conținutului căruia aceste structuri și-au exprimat acordul), în sensul în care calitatea de „*Veteran din teatrele de operații*” se acordă, în

prezent, doar personalului care a participat la acțiuni militare, misiuni și operații desfășurate în teatre de operații/zone de misiuni, cel puțin 120 de zile, neîntrerupt sau cumulativ, nu și persoanelor care au participat pentru un număr restrâns de zile la o activitate de evaluare sau control a trupelor dislocate în teatrul de operații.

Acordarea calității de „*Veteran din teatrele de operații*” pentru participarea la tipurile de misiuni/activități precizate la art. 4 alin. (1) lit. b)-e), pentru care nu este păstrată condiționalitatea de 120 de zile, contravine art. 16 alin. (1) din Constituția României, republicată, creând situații discriminatorii, dar și privilegii nejustificate din punct de vedere moral.

Calitatea de „*Veteran din teatrele de operații*” ar trebui acordată doar personalului care a desfășurat efectiv activități în teatrele de operații. Personalul care a susținut, direct sau indirect, activitatea contingentelor/militarilor dislocați în teatrele de operații (informațional, logistic, administrativ, etc.), dar nu a participat efectiv în teatru nu ar trebui să primească această calitate.

3. În ceea ce privește prevederea de la art. 4 alin. (1) lit. b), aceasta nu este cuantificabilă pentru personalul care a participat la misiuni individuale, iar folosirea termenului „*schimb de focuri*” creează situații discriminatorii față de personalul care a fost implicat în incidente tip atac cu dispozitiv exploziv improvizat sau atac de artilerie/cu rachete.

Astfel, schimburile de focuri nu pot fi contabilizate, neexistând în acest sens nicio prevedere legală națională sau internațională sau autoritate/observator autorizat care să certifice existența celor 3 schimburi de focuri.

4. Considerăm că propunerile cuprinse în proiect la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) nu respectă nici cerințele de calitate și claritate obligatorii în actul de legiferare. Astfel, formulările „*schimburi de foc*”, „*adversari*”, „*în formație*” nu sunt proprii sistemului militar, sunt ambigue și pot crea confuzie în aplicare.

Cu privire la propunerea de la art. 4 alin. (1) lit. e), considerăm că aceasta este inoportună, întrucât echipele care desfășurau „*acțiuni/activități de evaluare, de control și de coordonare sau de sprijin a activităților și acțiunilor militare, misiuni și operații din teatre de operații/zone de misiuni*” erau permise de către comenzile contingentelor dislocate în teatrele de operații, care aveau obligația să le asigure protecția la un nivel maxim de securitate, mult mai ridicat față de cel stabilit prin mandatul misiunilor, iar aceste echipe de coordonare își desfășurau activitatea într-o perioadă foarte scurtă de timp,

respectiv 2-3 zile, și nu aveau atribuții operative date de comanda misiunii internaționale în zone de risc.

5. Considerăm că propunerea de completare a art. 5, prin introducerea alin. (3), contravine prevederilor art. 16 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, având în vedere faptul că la art. 56 din *Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, este prevăzut faptul că „*Ministerul Apărării Naționale stabilește, prin ordin al ministrului, propriul sistem de distincții și însemne militare, precum și organizarea și desfășurarea de onoruri și ceremonii militare*”.

Menționăm că la nivelul Ministerului Apărării Naționale acest sistem de distincții și însemne militare este reglementat prin *Ordinul ministrului apărării naționale nr. M. 102/2012 privind sistemul de distincții militare din Ministerul Apărării Naționale, cu modificările și completările ulterioare*, în cuprinsul căruia la art. 44 este prevăzută distincția de serviciu pentru participarea la misiuni în străinătate, compusă din insigna PARTICIPANT LA MISIUNI IN STRĂINĂTATE și insigna-simbol, iar la art. 24 și art. 32 alin. (2) este prevăzută „*Emblema de Merit în Slujba Păcii*”.

În ceea ce privește însemnul onorific, prin proiect se propune ca personalului căruia i s-a conferit calitatea de „*Veteran din teatrele de operații*” să i se înmâneze însemnul onorific, iar evidențierea acestuia pe uniforma militară să se realizeze „*după trecerea în rezervă sau ieșirea la pensie pentru limită de vârstă*”. În opinia noastră, acest beneficiu ar trebui să producă efecte de la acordare, situație în care evidențierea pe uniformă să se realizeze și pentru personalul în activitate.

6. Apreciem faptul că prin modificarea propusă la art. 12 alin. (1) lit. a) este afectată intenția de reglementare.

Mai exact, prin norma în vigoare se stabilește dreptul personalului participant care a dobândit calitatea de „*Veteran din teatrele de operații*” de a purta uniforma militară după trecerea în rezervă sau în retragere.

Or, prin propunerea formulată se stabilește dreptul de a purta la uniforma militară însemnul onorific „*Veteran din teatrele de operații*”, și nu acordarea dreptului de a purta uniformă militară după trecerea în rezervă sau în retragere.

Totodată, sensul sintagmei „*după trecerea în rezervă sau ieșirea la pensie pentru limita de vârstă*” este redundant, trecerea în rezervă cuprinzând și situația ieșirii la pensie.

Prevederile de la art. 12 alin. (1) lit. b) și c) sunt limitative, personalul care nu mai este în raporturi de muncă/trecut în rezervă, dar fără drept de pensie, nefiind inclus în propunerea legislativă, ceea ce creează o situație discriminatorie, deoarece calitatea de „Veteran din teatrul de operații” are la bază participarea la misiuni și operații în teatre de operații/zona de misiune și nu dreptul la pensie.

Ca observație cu caracter general subliniem faptul că, în conformitate cu prevederile art. 6 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, prin proiectul de act normativ este obligatoriu să se instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare eficiență legislativă și să fie temeinic fundamentate, luând în considerare interesul social.

7. Potrivit celor prezentate în *Expunerea de motive* care însoțește propunerea legislativă, în prezent, suma totală alocată pentru finanțarea drepturilor reglementate de *Legea nr. 168/2020* este de 128,4 milioane lei anual.

Conform informațiilor din „Fișa fiscală”, anexată la *Expunerea de motive*, adoptarea măsurilor propuse prin inițiativa legislativă generează un impact suplimentar asupra cheltuielilor bugetului de stat, în primul an de aplicare, de 206,5 milioane lei, în următorul an acesta fiind negativ, respectiv - 15,7 milioane lei.

În opinia noastră, impactul generat asupra cheltuielilor bugetare este prezentat neclar, inclusiv în ceea ce privește modul în care aplicarea măsurilor propuse prin inițiativa legislativă poate genera impact pozitiv într-un an și impact negativ în anul următor.

Semnalăm faptul că în cadrul Ministerului Apărării Naționale, în prezent, sunt 26770 de veterani din teatrele de operații care beneficiază de prevederile *Legii nr. 168/2020*. Având în vedere că la acest număr se adaugă și personalul din celelalte instituții din cadrul sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională, apreciem că datele consemnate în cuprinsul *Expunerii de motive* referitoare la numărul beneficiarilor sunt nerealiste.

Prin urmare, prevederile analizate nu corespund exigențelor de claritate, precizie și previzibilitate pe care trebuie să le întrunească un act normativ, soluțiile propuse fiind necorelate între ele, aspect ce afectează previzibilitatea și, implicit, calitatea normei, contrar art. 1 alin. (5) din *Constituția României*, republicată.

8. Raportat la art. III, în considerarea art. 70 alin. (1) din *Legea nr.24/2000*, potrivit căruia „*Actul normativ modificat sau completat în mod substanțial se republică având la bază dispoziția cuprinsă în actul de modificare, respectiv de completare.*”, apreciem necesară reexaminarea textului propus, având în vedere că prezentul demers legislativ nu vizează modificarea substanțială a *Legii nr. 168/2020*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Nicolae Ionel CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Florin Vasile CÎȚU
Președintele Senatului